

Zápis z jednání

Jednání Strategické pracovní skupiny “Metropole regionu” pro přípravu Strategického plánu rozvoje města Ostravy 2017-2023

Místo konání: ZOO Ostrava

Datum a čas: čtvrtek 15. 9. 2016, 9:00 - 11:30

Účast: dle prezenční listiny

Úvod, přivítání (P. Čolas, B. Riger)

D. Konczynska prezentoval proces tvorby strategického plánu, aktuální stav přípravy a plánované aktivity. Popsal základní informace k prioritám Metropole regionu a Zdravé město. Vkládání projektů prostřednictvím fajnového formuláře dostupného na www.fajnOVA.cz/fajnovy-projekt nebo excelového formuláře.

Rozdělení členů PS do dvou skupin: A, B.

Skupina A)

Dostál:

Představil cíl práce ve skupině. Jednotlivé SC mají navržena typová opatření a projekty, některé jsou ambiciózní, projekty, které se ještě nepřipravují, některé připravují. Vyzval členy skupiny o doplnění typových opatření, konkrétních projektů. Představil cíl práce ve skupině.

PLNĚNÍ ROLE METROPOLE

Hruška:

Navrhuje rozdělení priority na tři specifické cíle – Ostrava vs. svět, Ostrava vs. města v aglomeraci, Ostrava a svět uvnitř.

Výtisk:

Připojuje se k pojetí p. Rumpla, Ostrava má tři funkce a v rámci tohoto vnímání chtějí navrhnout opatření.

Skupina se rozhodla metodologicky začít s vnitřními funkcemi Ostravy.

Hruška:

Ostrava má velký potenciál spolupráce s Polskem, Katovicko-ostravská aglomerace.

Rumpel:

Co přitáhne Poláky do Ostravy?

Zápis z jednání

Hruška:

Spolupráce mezi podnikateli a VŠ funguje. Nefunguje spolupráce města.

Výtisk:

Potenciál Česko-polské komory je velký, předseda Ciencala může pomoci ve zlepšení vztahů. Větší spolupráce s Polskem. Euroregion Silesia- zástupcem je „jen“ starosta Výtisk, měl by tam být představitel statutárního města. Spolupráce s Polskem vyžaduje alokaci financí i personálních kapacit.

Kuta:

Ostrava jako regionální metropole má 6 funkcí – pól a centrum ekonomického rozvoje, musí být finančním centrem, musí být nositelem intelektuální infrastruktur prostoru, musí být střediskem všeobecného vzdělávání, obslužné funkce, centrem administrativně-správních činností. Toto dohromady funguje jako organický celek, všechny funkce musí pracovat, aby celek fungoval. SPRM musí ověřit, jak plní město všech 6 funkcí. Musí ale znát i to, jak plní tyto funkce i ostatní města v aglomeraci. Musí být vymezeno hřiště.

Upozornil na terminologické zmatení pojmů – termín „historické centrum“ není správný. Správná terminologie je městské centrum a historické jádro. Vše by mělo být jasně vymezeno vč. vymezení na mapě.

Výtisk:

Představil analýzu odchodu lidí. 11 vesnických obvodů se spojilo a společně chtějí využít strategii CLLD-U. Zde probíhá suburbanizace, lidé se sem stěhují z panelových sídlišť blíže k přírodě. Stěhují se lidé s vyšším vzděláním, sociálním zázemím. I těmto lidem se musí věnovat pozornost. Připouští důležitost historického jádra, ale zároveň klade důležitost funkcí venkovských obvodů tak, aby lidé neodcházeli ani z těchto míst.

Rumpel:

Neměla by se podporovat suburbanizace a rozšiřování města na jeho okraje, musí se posílit bydlení v městském jádru.

Hruška:

70% obyvatel odchází na okraje města, 30% odchází mimo město dále (do Prahy). Musíme se zaměřit na nájemní bydlení ve městě, ale zároveň se věnovat i na vyšší střední střihu.

Rumpel:

Podpora nájemního bydlení např. formou výstavby „chytré čtvrti“, ta se musí stavět v lokalitě s dobrou kvalitou ovzduší.

Bajgarová:

Je velká poptávka po kvalitním bydlení. Nutné vytvářet podmínky pro tuto výstavbu, tomuto brání sama veřejná správa. Všechny tři velké části Ostravy by se měly stejně rozvíjet.

Zápis z jednání

Riger:

Investoři naráží na administrativní bariéry. Administrativa je nastavena rigidně, není klientsky přátelská.

Výtisk:

Důležitá role města podporovat bydlení, role města ve venkovských oblastech pro podporu infrastruktury.

Hruška:

Spolupráce primátorů a odborů magistrátů a městských úřadů. Města jsou v rámci rozvoje silnější, jejich role je důležitější než kraje.

Rumpel:

Na příkladu Mnichova uvedl plnění koordinační role metropole, Ostrava by se měla ujmout této role, např. s Hlučínem, Vřesinou a Bohumínem. Ostrava se nechová takto.

Hruška:

Ostrava se nechová v rámci regionu partnersky.

Výtisk:

Ostrava je zároveň ORP, starostové obcí z ORP si stěžují na nedostatečnou spolupráci a komunikaci s Městem Ostravou

Kuta:

Navrhuje stálou konferenci primátorů statutárních měst MSK. Tuto platformu musí někdo koordinovat.

SOUDRŽNOST MĚSTA

Výtisk:

Problém heterogenity města, rozdíl mezi velkými a malými obvody. Malé obvody se nenechají zrušit, jsou to historické vesnice, které se necítí součástí Ostravy. Navrhuje sdružit obvody do skupin, příkladem je CLLD-U, např. tedy vznik části Ostrava-venkov.

Hruška:

Navrhuje členění na Ostrava-východ, západ.

Bajgarová:

Souhlasí se slučováním do celků. Ostrava je už teď přesycena správou města, pokud se budou vytvářet další celky, neměly by se zvyšovat personální nároky.

Kuta:

Statut se principiálně za 25 let nezměnil, je stále v provizorním stavu. Pro osud města je klíčové, aby vznikl nový Statut města. Je nutné do debaty přizvat zástupce všech obvodů a

Zápis z jednání

odborníky, organizačně a finančně to zajistit. Je třeba stanovit termín, do kdy to bude, s jakými milníky.

Výtisk:

Na sboru starostů vznikly dvě odborné komise pro revizi statutu a revizi financování městských obvodů.

Bajgarová:

Uzpůsobení kompetencí a financí je nezbytné pro účinné rozhodování ve městě, pro efektivnější komunikaci mezi městem a obvody.

Hruška:

Ostrava má dvě kategorie obvodů – venkovské obvody plní dobře funkci soudržnosti ve městě, ale zároveň nedokážou plnit všechny funkce veřejné správy. Je nutné stanovit, jaké funkce má plnit která kategorie obvodu. Rozvoj komunitního života je nejvíc chtěný v menších obvodech, kde jsou lidé blíže úřadům. Je možné využít nevyužitých míst knihoven jako komunitních center. Nutné zvyšovat identitu dětí s městem, zvyšovat u nich povědomí o Polsku, Slovensku. Budovat soudržnost hlavně s dětmi.

Bajgarová:

Pro rychlé propojení mezi částmi města je nutná infrastruktura, nutné zrušení bariér mezi jednotlivými částmi ale i uvnitř částí samotných (např. ul. Opavská). Nutné rozpracování dokumentace do nižších úrovní než je územní plán města.

Výtisk:

Udělat plošné územně analytické studie pro celé město, která má odpovědět, zda Ostrava potřebuje tak velké území. Toto také odpoví na potřebnost městských obvodů.

Hruška:

Musí se aktivně pracovat s tím, co už máme, např. Udržitelný plán mobility by měl řešit ve svých aktualizacích např. i rušení bariér.

Kuta:

Město musí propojit části mezi sebou, v rámci částí, tranzitní dopravu musí vyloučit, musí zamezit využívání tras mimo páteřní trasy. Ostrava má 4 zásadní dopravní potřeby-bariéry, které jsou známy už 20 let: Mimoúrovňové křížení k Nové Vsi, Severní spoj, Dalimilův podjezd, propojení Ostravy na Opavu. Jen pouze poslední z nich je řešen, bez toho aniž by byl vyřešen vjezd do města. Ačkoli tady není investor město, musí se město zasadit o prosazení investic.

Zápis z jednání

OŽIVENÍ CENTRA MĚSTA

Bernfeldová:

Pro oživení centra je nutné dostupné nájemní bydlení. Město může zajistit konverzi z nebytových na bytové prostory (př. Střelniční a Husova), dále může v rámci zástavby proluk zajistit novou výstavbu, což je velmi nákladné, spíše prostor pro investory.

Riger:

Je zájem o menší a velké byty, není zájem o středně metrážní byty.

Kuta:

V centru je od 90. let po privatizaci velké množství vlastníků nemovitostí, zároveň jsou zde komerční prostory, kterým konkurují nově vystavené komerční prostory. Je třeba zjistit stávající stav. Návrat bydlení (nejen trvalého, i dočasného) do centra je základem pro oživení centra.

Riger:

Nutná kultivace prostředí a zeleně, dnes je tento prostor neatraktivní. Využít pro toto jen drobnou infrastrukturu.

Hruška:

Do centra směřovat veřejné instituce.

Skupina B)

PLNĚNÍ ROLE METROPOLE

Rozehnalová:

- Chybí potřeba zřízení – funkce hlavního architekta pro urbánní prostor, dále u živého centra chybí požadavek – generel historického centra.

Kulil:

- Maketa města Ostravy – 3D model, 4x4, architekt by měl u toho být a měl by říct, jak bude vypadat město 2035 (vizionářský model).
- Chybí studentské soutěže (centrum)

Rozehnalová:

- Ve Švédsku mají online územní plán, pak jednání s veřejností, i v Brně je to běžné, chybí diskuse. Online schvalování územního plánu.

Zápis z jednání

Slach:

- Je k dispozici, jak se Ostrava vyvíjela ve srovnání s ostatními městy?
- Chybí, co se váže nejvíce k Ostravě a kde je největší problém.
- Ostatní musí říkat, že je to metropole.
- Instituce, která řeší za hranici Ostravy věci – metropolitní region.
- ITI aglomerace pomůže rozvoji funkcí metropole, chybí ve strategii zmíněno.
- Tlačil by na propojení silniční sítě na Polsko.
- Přehodil by leteckou dopravu na Katowice.
- Brno má blízko Bratislavu a Vídeň, má než 15 institucí.

Kulil:

- Mošnov ano, na Polsko napojení máme, spíše propojení na ČR.
- Brno má výhodu, že jsou tam celostátní instituce, dostat instituce do Ostravy.
- Nabídnout potenciál VŠ, úřad může udělat pobočku zde.

Gelnar:

- Návrh vysokorychlostní tratě v Ostravě.

Sabelová:

- Zoufalý stav hlavního nádraží, investice do Svinova, ale nikoli údržba, špinavé ulice, prázdné

Rozehnalová:

- Hlavní nádraží se rozpadá, proč se tato místa nesoutěží, proč bez architektonické soutěže.
- Doplnit architektonické soutěže na veřejné stavby, které platí město a na veřejné prostranství.
- Mentální nastavení města.

Slach:

- Chybí vize metropolitního regionu.
- V čem jsou chyby v lákání investic?

Gelnar:

- Zatím se tím nikdo systematicky nezajímá (ani na městě, ani na Czechinvestu).
- Na městě se nedá dělat izolovaně, město již nemá prostory, kam investory lákat.

Gelová:

- Ostrava už nemá pro investory lidi, prostory by se našly.

Slach:

- Aftercare investic, networking, RIS, specializace.
- Vzdělanost je podprůměrná, je potřeba podpora VŠ, školek a škol.
- Peněž do politiky práce je dost, ale je to dlouhodobé opatření.
- Podpora zevnitř, stávajících investorů.

Zápis z jednání

Dostálová:

- Měla by se objevit péče o stávající firmy.

Kulil:

- Svinov, tam je obrovský prostor, který je špinavý a mělo tam být parkoviště.
- Chybí velké parkoviště, levné, patří soukromníkovi, vyvlastnit, odkoupit.
- Možnost přijet autem na nádraží, letiště.

Slach:

- Dát parkoviště pod zem, park and ride?

Gelnar:

- Plánovalo se nákupní centrum, město by mělo na takové lidi tlačit jinak (pokuty apod.).

Sabelová:

- Hranečnick je další bolavé místo
- Chybí architektonická soutěž, zeptání se lidí, pak uděláme něco, co se lidem nelíbí a není funkční
- Není příjemné se tam pohybovat
- Toto je příklad, co dělá problémy a město si je dělá samo

Slach:

- Chybí širší dopad, urbanismus
- Omezeně dopravní plánování
- Fond na spolufinancování u mezinárodních projektů, lidi nemají kapacity a finance projekty připravovat, pak řízení projektu, kontrola, chybí informace a kapacity pro přípravu, HORIZON

Kulil:

- Toto se nám docela daří, zasedání WHO, má tu být, město se o toto snaží

Dostálová:

- Organizace, která by tento support dávala, rozvojová agentura, širší partnerství, spolufinancování

Gelnar:

- Toto v minulosti zajišťovalo ARR, nyní ne.

Rozehnalová:

- Město na veletrhy nebere kulturní instituce, prezentují se jenom firmy, ale nikdy neziskový sektor
- Jiná města prezentují své kulturní výstupy
- Prezentace ostravských „nej“ navenek

Zápis z jednání

Kulil:

- Pro oceňování letiště v Ostravě je důležité, že má velkou dráhu, mohou přistávat jakákoliv letadla, je to perspektivní, má tam železniční spojení, podporovat. Bez letiště by tu investoři nešli (např. Hyundai)
- Dny NATO jsou velká propagace
- Vysokorychlostní dráha

Slach:

- Jde o efektivitu, zda ty peníze, které se investovaly, zda tomu výstupy odpovídají
- Město musí být konektivní

Rozehnalová:

- Proč máme bulváry ve strategii, v diskuzi na to nikdo nereagoval
- Otázka pro hlavního architekta, ať zmapuje, zda bulváry dělat nebo ne (finančně), bulváry jsou diskutabilní, nebyla na ně shoda ani mezi architekty.

Slach:

- Spíše zelené koridory – propojení, bulváry jsou již přežitě.
- Aby se protáhly intervaly na semaforech.

Rozehnalová:

- Důležitá je ul. Nádražní, tam měl být bulvár, opět bez soutěže. Úkol pro hl. architekta to zmapovat.

Kulil:

- Odstranit plakát na Hulvákách Kasino, billboardy, drobné zásahy. Mělo by se s tím něco dělat, je to vstupní brána do města, měl by se ÚHA na to zaměřit, analyzovat, zmapovat

SOUHRŇNOST MĚSTA

Slach:

- Jak chcete změnit statut města?

Gelnar:

- Rozdělení města na 23 obvodů není problém, obvody zajišťovaly provoz.
- V roce 2004 se daly obvodům finance, získaly ekonomickou moc, autonomii...
- Řešení není ve snížení počtu obvodů, ale v tom, co mají dělat - měly by zajišťovat běžný provoz, pořádek

Sabelová:

- Problém je v tom, že městské obvody jdou proti sobě, nutnost sladění městských koncepcí, nejsme soudržní uvnitř

Zápis z jednání

Rozehnalová:

- Komunikace strategických priorit nejen s městskými obvody, ale i s ostatními stakeholdery (s aktéry v území), společná definice potřeb a priorit
- Lanovka – úplně jiné názory

Slach:

- Je potřeba rozlišit, kdo kterých oblastí by se měli lidé zapojovat a do kterých ne.

Dostálová:

- Měly by se definovat oblasti, kde zapojit veřejnost, u některých záležitostí se zapojením veřejnosti věci nevyřeší.

OŽIVENÍ CENTRA MĚSTA

Rozehnalová:

- Celkový generel centra
- U typových opatření (propojení centra s DOV, vypadly další místa, Mar.Hory, Vítkovice, Fifejdy...)

Slach:

- Kombinací mají být měkké a tvrdé projekty, v typových opatření nejsou měkké (organizace, marketing, propagace)
- Všechno končí u staveb, všechno jsou drahé projekty, budovy, stavby
- Koncepce rozvoje centra, koordinované řízení
- Kdo mluví s vlastníky, obchodníky – kdo to řídí? Kdo za to zodpovídá – City Centre Manager, komunikace financování – propojení MMO, obvodů, aktérů
- Etapizace rozvoje, definice území centra

Kulil:

- Chybí mu ve všech bodech link na metropoli
- Mělo by tu být metropolitní výstaviště, zemská knihovna, koncertní hala

Sabelová:

- Někdo by měl měkké projekty ve městě vytvářet. V centru by měla být vytvářena místa pro instituce, která se ve městě vytvářejí a osvědčily, podpora organizací, které „produkují“ měkké aktivity, vč. financování.

Kulil:

- Chybí muzeum, doplnit Uměleckou galerii, PLATO, Výstaviště by mělo být uvedeno, zkvalitnění hal.

Slach:

- Mikroprojekty k oživení prostoru

Zápis z jednání

- Malá výstaviště padají, velké rostou – trend
- Nebude výstavnictví jako v Mnichově apod., čekat výstaviště lokálního významu, i v Brně padá výstaviště.

Sabelová:

- Neuváděla by konkrétní projekty v obecném dokumentu

Dostálová:

- Město umí dobře řídit sociální služby – komunitní plánování
- Tento systém by se mohl použít i v kultuře, kulturní plánování
- Město tímto zajišťuje „jistotu financí“

Slach:

- Koncepce kultury je, je potřeba dlouhodobější grantové schéma

Rozehnalová:

- Soc. odbor má mapu potřeb od institucí, je potřeba i od kultury, zmapování potřeb v oblasti kultury (např. prostory)

Slach:

- Sdílené kalendáře, platforma a pravidelné setkání
- Nesoulad mezi „kreativním čtvrtí“ a „městské laboratoře – prostory pro experimenty

Sabelová:

- Udržitelnost investic

Slach:

- Bylo by vhodné vidět provozní náklady od těch projektů, které jsou navrženy, potřeba si uvědomit, jak se rozpočet bude vyvíjet v průběhu dalších 15 let ve vazbě na demografii
- Velké investice vs. živá kultura

Kulil:

- Dostat sem úřady celostátního charakteru po příkladu Brna (první např. kontrola daní DPH)

Prioritní náměty typových projektů/intervencí v rámci priority Metropole regionu

SKUPINA A+B)

Plnění role metropole:

- Česko-polská spolupráce
- Spolupráce s městy aglomerace
- Podpora venkovských oblastí
- Marketing

Zápis z jednání

- Organizace
- Služby (doprava funguje)
- Společná definice potřeb – definice kompetencí MMO, obvodů, aktérů, způsoby zapojení aktérů veřejnosti

Soudržnost města:

- Revize statutu
- Aktivní realizace plánu mobility
- Komunitně vedený územní rozvoj, CLLD-U
- Instituce plánování a městského rozvoje – mimo strukturu MMO ve smyslu příspěvkové organizace, městské spol. (urbanismu a architektura, plánování, městský rozvoj, projektový servis, networking a marketing dovnitř i ven)

Oživení centra města:

- Bydlení
- Veřejný prostor a zeleň
- Koncentrace institucí a aktivit

Sabelová:

Nutné lidem zároveň při lákání na bydlení v centru říct, jaké další podmínky v centru na ně čekají (hluk ...).

Konczynna:

Pro tvorbu akčního plánu budou využity všechny zmiňované návrhy.

Zdůrazňuje potřebu revize systému institucionálního řízení města pro efektivní hospodaření.

Slach:

Institut plánování a městského rozvoje by měl fungovat mimo organizační strukturu MMO, ne duplicitně, ale po revizi současného stavu.

Kuta:

Mohou být dva systémy – územní a strategické plánování. Územní plánování má výkonné aparáty, strategické nikoli. Ostrava má několik excentricit (v rámci republiky, v rámci kraje, i centrum samotné v rámci města), které jsou důvodem problémů centra.

Zpracovali:

Ondřej Dostál, statutární město Ostrava

Jana Krátká, statutární město Ostrava

Eva Štefková, RPIC-ViP s.r.o.

Daniel Konczynna, BeePartner a.s.

V Ostravě dne 15. září 2016